

K šedesátinám doc. MUDr. Martina Bojara, CSc.

V letošním roce oslavil významné životní jubileum Martin Bojar, přednosta neurologické kliniky dospělých 2. lékařské fakulty UK a FN V Motole v Praze. Málokdo z neurologů se tak výrazně zapsal do historie nejen české neurologie, ale i celého českého zdravotnictví jako on. Na neurologické klinice v Motole pracuje od roku 1974. Vývoj kliniky ovlivnil velmi významně ve dvou obdobích. Nejprve jako zdravotnický zástupce přednosta kliniky v letech 1981–1990, a následně od roku 1993 jako přednosta kliniky. Na počátku své lékařské praxe koketoval s psychiatrií. V letech 1972–1974 pracoval v psychiatrické léčebně v Kosmonosech. Myslím, že právě to významným způsobem přispělo k velkému důrazu na psychologický rozměr neurologie a medicíny a vedlo ho k absolvování 5letého výcvikového kurzu v psychoterapii.

Po celý svůj profesní život se věnuje bioetice, právům pacientů a prevenci zneužití medicíny. Komplexnost jeho pohledu na problematiku medicíny a společnosti jej zákonitě přivedla do funkce ministra zdravotnictví, kterou zastával v letech 1990–1992.

S velkým nasazením se vždy věnoval výchově a vzdělávání studentů a mladých lékařů. V pedagogické činnosti pokračoval i ve funkci primáře kliniky, kdy se studenty pracoval často více než někteří učitelé. Svoje představy o výuce pak mohl plně realizovat od roku 1994 jako docent neurologie a přednosta neurologické kliniky dospělých 2. lékařské fakulty UK v Praze. Dění na 2. lé-

kařské fakultě významným způsobem ovlivnil jako děkan v letech 1997–2000.

V současné době se jako pedagog podílí na pregraduální i postgraduální výuce. Neméně významná je i jeho přednášková a publikační činnost. Na domácích a zahraničních kongresech a symposiích přednesl téměř 400 přednášek a odborných sdělení. V domácích odborných časopisech publikoval 67 sdělení, v zahraničí pak 24 sdělení jak z neurologie, tak veřejného zdravotnictví a bioetiky. Je členem redakčních rad několika časopisů, členem 6 odborných společností. Mohl bych pokračovat dalším výčtem všech jeho nadačních a obecně prospěšných aktivit, ze kterých bych chtěl vyzvednout zejména jeho podíl na zavedení léčby gama nožem v České republice.

Zvláště bych chtěl pak zmínit jeho neurologickou anamnézu. Martin Bojar se jako jeden z prvních u nás věnoval problematice multifokálního postižení nervového systému infekčního a parainfekčního původu, zejména pak obrně lícního nervu. Podařilo se mu rozptýlit mýtus, že se jedná o bezvýznamnou chorobu z nachlazení. Ve svých pracích prokázal, že se často jedná o projev rozsáhlejšího zánětlivého postižení nervového systému. Již v 80. letech 20. století kladl důraz na interdisciplinární přístup v diagnostice postižení mozkových nervů, v té době spíše výjimečný. Zhruba ve stejném období si všiml, že u řady neurologických pacientů vychází pozitivita sérologických nálezů proti *Borrelia burgdorferi* a že tato infekce není pou-

ze vzácným onemocněním, o kterém bylo kazuisticky referováno u nás již dříve. Lymeskou borreliózou se zabýval do hloubky a získané poznatky zúročil jak ve své kandidátské práci „Herpetické viry a multifokální postižení podmíněné infekcí *Borrelia burgdorferi*“, kterou obhájil v roce 1988, tak v habilitační práci „Lymeská borrelióza, postižení NS“, kterou obhájil v roce 1993. Širokou lékařskou veřejnost pak s touto problematikou seznámil v monografii „Lymeská borrelióza, postižení nervového systému“, kterou publikoval v roce 1996. Je spoluautorem mnoha dalších monografií.

Martin Bojar, jako přednosta kliniky, vytvořil podmínky pro rozvoj specializovaných laboratoří a poraden. Podílel se na zavedení mnoha moderních diagnostických a léčebných metodik. Řadě lidí otevřel „cestu do světa“, pomohl jim navázat mezinárodní kontakty, zapojil je do mezinárodních projektů. Za nejvýznamnější však považuji to, že přes veškeré organizační, výukové a společenské aktivity, je vynikajícím klinickým neurologem, věnujícím se plně svým pacientům.

Milý Martine, jménem všech Tvých kolegů a kolegů, a pevně věřím, že i jménem studentů a pacientů, Ti přeji hodně zdraví, optimizmu a dobré nálady do dalších let.

Quod Felix, Faustum, Fortunatum Que Sit!

doc. MUDr. Jaroslav Jeřábek, CSc.
za kolektiv neurologické kliniky